

Hristos, Domnul belșugului, veseliei si plinătății

Nunta din Cana Galileii

Sfanta Scriptura nu da numele celui la nunta caruia S-a numarat printre oaspeti Domnul Hristos (se crede indeobste ca va fi fost a lui Natanael - "israelitul in care nu este viclesug"), care a constituit prilejul savarsirii primei Sale minuni si cuprinde semnificatii de natura a lumina, intr-un chip oarecum diferit de perspectiva comuna, invatatura crestina ori, mai bine-zis, conceptia hristica despre viata (Ioan, 2, 1-11).

La Cana Galileii, Hristos ni Se dezvaluie Domn al belșugului, veseliei si plinatatiei, iar crestinismul ca intru totul diferit de un soi de puritanism posac si mohorat, amator si slavitor de lipsuri, sarmanie, putinatate, intransigenta si acreala, vetre stinse si fete aspre. Dar nu! Domnul blagosloveste inmultirea roadelor, prisosul de vin, voiosia fapturilor Sale! Se incrunta numai cand vorbeste cu fariseii, Se manie numai cand ii vede pe cei care prefac casa de rugaciuni a Tatalui în pestera de talhari, ori cand aude judecatile celor care nici pe ei nu se mantuie si nici pe altii nu-i lasa sa-si afle mantuirea. Usor si logic ar fi sa ni-L inchipuim raspunzand Preacuratei Maicii Sale în timpul nuntii de la Cana: Ce-ti este tie, femeie, a le purta acestora grija bauturii? Destul ca veniram aici. Oare vrei sa-i imbatam?

Nu asa grait-a Domnul Atoatefauritor. Dupa ce din porunca Maicii Sale fost-au umplute vasele toate cu apa, El prefaca apa in vin. Si ce fel de vin? Atat de bun incat il nauceste pe nun si desigur pe toti nuntasii. A lucrat Domnul ospetelor, a binevoit Domnul manosiiei. Si tot astfel faptuieste intotdeauna si fara gres. Totul, in pildele, invataturile si indemnurile lui Hristos, e spre bogatie. Seceris imbelsugat, blagoslovenie, belșug, rodire, preaplin, har peste har, rasplatire "clatinat si indesat si cu varf", iar celui ce are i se mai da, celor ce aduc cinci ori zece talanti li se dau cinci ori zece cetati, pe sluga cea buna stapanul se incinge si o slujeste, cel ce bine s-a purtat nu cu faramituri ori cu baesis se va alege, ci cu poftire la Cina imparateasca!

Nu, desigur, nu hotarat, Domnul nu iubeste si nu propovaduieste pustiul, pusta, tundra, spinii, maracinii, pala-mida, sarpele, piatra, scorpia, uscatul. Ci strugurii, smochinele, painea, oul, pestele, mierea, vinul vechi si bun. Mesele si ospetele, referirile la mancare si bautura, la cina si nunta sunt atat de frecvente in Evanghelii, incat, fara a ne teme de acuza de hula, suntem indreptatiti a spune ca in cuprinsul lor nu se pierde nici un prilej de injghebare a unui ospat si ca vorba batraneasca "intinde-te masa, ridica-te masa" nu-i - in intelesul ei neprofan - deloc nepotrivita spre a caracteriza fata lumesc-comunitara a purtarii Domnului si a ucenicilor Sai in relatiile cu semenii si cu nevoia lor de omenie si caldura omeneasca.

Exemplul tipic ni-l da pescuirea minunata. Luca (5, 6) se refera la "multime mare de peste, ca li se rupeau mrejele", iar Ioan (2, 6) mentioneaza ca "au aruncat-o (mreaja) si nu mai puteau sa o traga de multimea pestilor", imparatia cerurilor insasi ce este? Spre a ilustra imparatia cereasca, Domnul (Luca 14, 16)

ce altceva gaseste de spus decat de a o asemana cu o cina mare? De cina mare este vorba si in parabola fiului risipitor si in relatarea celor petrecute in casa de la Betania. De vreme ce Marta (Luca 10, 40) se straduieste cu "multa slujire" inseamna ca se pregatea ospat mare. Domnul mereu Se adevreste grijuliu de mancare: tot spre a defini imparatia cerurilor face pomenire de faina si aluat. Ia apararea celor ce au mancat, fiindu-le foame, din painile punerii-inainte, ce se cuveneau a fi mancate numai de slujitorii altarului, ori a ucenicilor Sai, care, infometati si ei, au smuls spice in zi de sambata.

Porunceste a se da de mancare inviatei fiice a lui Iair; se preocupa in doua randuri de miile de oameni veniti sa-L asculte in pustie: sa manance, sa nu care cumva sa le vina rau pe drum! Textele evanghelice vorbesc de mila Domnului si din toate reiese o indubitabila, induiosatoare si parinteasca sollicitudine a Sa pentru indestularea tuturor, pe care ii va satura din plin, astfel incat, la sfarsit, sa prisoseasca cosuri intregi de faramituri. La Emaus sta la masa cu doi ucenici si acolo li Se descopera a fi invatatorul lor, acolo in hanul acela modest si la masa, unde inimile se deschid si firile se dau pe fata. Dupa inviere, spre a dovedi ca nu-i naluca, oare ce face? Mananca! Aidoma si dupa minunata pescuire. Hananeencei ii vorbeste de masa, paine, faramituri. Pe Apostoli ii cearta si-i previne referindu-se la paine si aluat. Spre a grai cat mai pe intelesul tuturor numeste fericite slugile acelea pe care, venind, stapanul lor le va afla veghind: "Adevarat zic voua ca se va incinge si le va pune la masa si, apro-piindu-se, le va sluji". Si in cazul lui Zaheu (Luca 19,6 si urm.), Domnul intra in casa vamesului acestuia spre a gazdui, ceea ce desigur implica sederea la masa. Domnul intra in casa oricui (bun si rau, credincios ori pacatos) ca sa manance, accepta orice invitatie la masa, nu-i refuza nici pe farisei, pana si pe leprosul Simon il cinstea cu prezenta Sa. La Apocalipsa (3,20) textul e cum nu se poate mai limpede: cum va raspunde Domnul celui care-I va auzi glasul si-I va deschide usa? "Voi intra la el si voi cina cu el si el cu Mine" (de ce aceasta repetare, de ce si Eu cu el, si el cu Mine? Pentru a inlatura orice urma de condescendentia, pentru a stabili un soi de paradoxala si mult nobila egalitate si fratietate).

Bucuria e, neindoielnic, tema fundamentala a crestinismului, ca si Buna-Vestire: "Intra in bucuria Domnului tau", se spune in pilda talantilor. "Ucenicii se umpleau de bucurie si Duh Sfant", sta scris la Faptele Apostolilor 14, 52. La Filipeni '4, 4: "Bucurati-va pururea intru Domnul. Si iarasi zic: Bucurati-va". La II Corinteni 13, 11: "Deci, fratilor, bucurati-va". La Tesaloniceni 5, 16: "Bucurati-va pururea". La I Petru 4, 13: "Sa va bucurati cu bucurie mare". Iar Apostolii, urmand pilda invatatorului, sarbatoresc si ei orice vindecare, minune si convertire de nu cu un "ospat", macar cu o masa, o cina. Exemplu la Faptele Apostolilor 16, 34: "Si ducandu-i in casa (dupa convertirea temnicerului si casei) a pus masa si s-a veselit cu toata casa". Ceea ce fac Apostolii este in deplina conformitate cu cele relatate in textul evanghelic. Zice Domnul (Ioan 10, 10): "Eu am venit ca oile Mele viata sa aiba si din belșug sa aiba". Desigur ca "din belșug" se refera la sub-

stantivul precedent viata: nu-i totusi mai putin corect a talmaci textul ca insemnand si sa aiba viata mai imbelsugata! Si aceasta potrivit altei pericope cu desavarsire limpezi, unde tot de mese, ospete, cine si belșug in general este vorba.

Astfel Matei 8,15: "Si S-a atins de mana ei sa soacrei lui Petru si au lasat-o frigurile si s-a sculat si li sluja Lui" (vezi si Marcu 1,31; Luca 4, 39). Sau cum ne este caracterizat Fiul Omului de El insusi? "Iata om mancacios si bautor de vin" (Matei 11, 19; Luca 7, 34). E aici o intentie ironica, o mustrare pentru cei indarjiti in necredinta si indiferenta, dar faptul ramane. Dupa cum si acceptarea invitatiilor poate insemna - pe plan uman - si saracia Fiului Omului, care, de vreme ce nu va avea unde sa-Si plece capul, e foarte probabil sa fi suferit, El si ucenicii Lui, de lipsuri. Sau in cazul chemarii lui Levi-Matei: "Si pe cand sedea El la masa in casa, iata multi vamesi si pacatosi au venit si au sezut la masa impreuna cu Iisus si cu ucenicii Lui" (Matei 9, 10; Marcu 2, 15; Luca 5, 29). Luca precizeaza (5, 30): fariseii si carturarii intreaba: De ce mancati si beti? In parabola fiului risipitor se face pomenire de junghierea vitelului ingrasat, de "cantece si jocuri" si iarasi ni se transmite imaginea unui ospat, a unei mari veselii cu aspect foarte simplu omeneesc.

Dar impresia aceasta de sfintire a bucuriilor simple, de ridicare a unor (desigur) simple metafore si analogii la rang de semnificanti cu talc de semnificati, de vointa a Domnului sa nu-i fie confundata predania cu cine stie ce morocanoasa, falsa, inveninata si fariseica "virtuoasa filosofie" a vietii, de prefacere a ei in apasare, intunecime si mohoreala, se vede cel mai clar si mai cutremurator in chiar Taina suprema a crestinismului. Unde o infiinteaza Hristos? La o cina! Si in ce consta ea? In mancare (paine) si bautura (vin)! Si care-i menirea ei, ce urmareste printr-insa Cel care a intemeiat-o? A Se da pe Sine a fi mancat si baut, in vederea dobandirii dreptului de intrare la Nunta imparateasca, la Cina cereasca, acolo unde alesii se vor impartasi din belșug, dar peste dar, din bucatele si bauturile Ierusalimului celui atotfrumos.

Nu altul putea fi gandul Celui care n-a venit spre a judeca ori pierde lumea, ci spre a o mantui; spre a ne bine-vesti, spre a ne instiinta ca ziua Invierii Sale este aceea in care se cuvine a ne veseli si a ne bucura intr-insa. Care, mai presus de orice, ne cheama sa ne bucuram si sa fim fericiti. Urand dezmatul, pacatul, dar nu osandind cinstita bucurie, binecuvantatul belșug, sfanta dragoste de viata, al carei alt nume este Hristos: Eu sunt invierea si viata; cel ce crede in Mine, chiar daca va muri, va trai (Ioan 11, 25).

Si mai cutezam a contesta spiritul nuntii de la Cana? A pretinde ca nu-l intelegem? A-l considera ca intamplator, ca exceptional, ca legat numai de ocazia unei festivitati? Ca neluminand, nelamurind si neintruchipand intreaga ulterioara invatatura? Dintru inceput, de la cea dintai manifestare a Dumnezeirii Sale, Hristos ni Se reveleaza Domn sfintitor al belșugului, voiosiei si darului!